

Kráľova Lehota

O b e c n ý č a s o p i s

Máj 2022

Číslo 1

Ročník 18

Dianie v materskej škole

Vo februári sa deti, už pravidelne tešia na karneval. Svedomito si pripravujú svoje masky, tešia sa na deň plný tanca, spevu, zábavy ale aj na pohostenie. A aj keď ešte za prísnejších epidemiologických podmienok, bez účasti rodičov, konal sa karneval aj tento rok. Deti prišli oblečené v rôznych maskách a spolu s učiteľkami zažili krásne, veselé dopoludnie plné smiechu, zábavy, tanca a spevu.

Okrem toho, že marec je mesiacom knihy aj my sme navštívili knižnicu a vypožičali si nejaké knižky do škôlky, ktoré deťom čítame pred spaním. Marec je aj mesiacom, kedy prichádza jar. My sme začiatok jari oslávili trochu netradične na „lyžiarskom výcviku“. Po dvojročnej pauze sa 2 deti z I. triedy a 12 detí z II. triedy zúčastnilo na 5-dňovom lyžiarskom kurze, ktorý sa mohol uskutočniť za pomoci rodičov, ktorí nás tam vozili. Niektoré deti stáli na lyžiach prvýkrát, ale za sprievodu super inštruktorov, rýchlo zvládli základy a po dvoch dňoch spolu s ostatnými deťmi lyžovali na zjazdovke, kde bez strachu a zábran všetko zvládali.

V apríli nás v škôlke navštívilo prenosné planetárium – ASTRO Show. Prinieslo do MŠ množstvo nových zážitkov a informácií. Zábavno-zážitková forma upútala aj tých najmladších a vďaka nej si deti zapamätali nové a utvrdili už získané informácie. Programy zo sveta vesmíru a prírody boli prispôbené výkonovým štandardom každej vekovej kategórie.

Po zábavno-náučnom programe deti diskutovali s lektorom o svojich pocitoch, o tom čo ich najviac zaujalo, čo nové sa dozvedeli. Počas mesiaca apríl si deti utvrdzovali poznatky o Slovensku. Skladali z lega slovenský znak a vlajku, tiež ich kreslili na papier a Emka Dunajská nakreslila aj erb našej obce Kráľovej Lehoty.

Predškoláci sa zúčastnili zápisov do 1. ročníkov základných škôl, kde si overili svoje získané poznatky zo škôlky. Bez strachu komunikovali so svojimi budúcnymi pani učiteľkami, hravo im odpovedali na ich otázky a plnili rôzne úlohy. Spolu so všetkými zamestnancami škôlky želáme našim budúcim prváčikom veľa chuti do učenia, aby ich písmenká poslúchali a vďaka nim mohli spoznávať čo ich zaujíma.

Bc. Renáta Kováčová, učiteľka MŠ

Dieťa z našej materskej školy Emmka Dunajská, ktorá býva v časti obce Kráľova Lehota – Svarín v rámci úlohy „Myšlienka na domov“ nakreslila takýto pekný erb a zástavu obce.

Podobný pekný erb obce nakreslila aj žiačka 5. ročníka ZŠ v Liptovskom Mikuláši Emmka Harych, ktorej stará mama pochádza z Kráľovej Lehoty.

Starosta obce obom srdečne poďakoval za veľmi pekné kresby a venoval im monografiu „Z dejín Kráľovej Lehoty“, bonboniéru a perá obce.

Zápis do 1. ročníkov základných škôl

Tí, ktorí sa starajú o teplo a stravu pre deti v materskej škole

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 01/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 1. Schválenie programu

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. program rokovania obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 02/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 2. Určenie zapisovateľa a overovateľov zápisnice

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. berie na vedomie

1. určenie zapisovateľky zápisnice Dagmar Žišková
2. určenie overovateľov zápisnice Matej Lehotský a Peter Čimbora

Uznesenie číslo 03/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 3. Voľba návrhovej komisie

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. volí**

1. návrhovú komisiu v zložení:
Zdenko Lehotský – predseda návrhovej komisie, Eva Lehotská – člen návrhovej komisie,
Matej Lehotský – člen návrhovej komisie

Uznesenie číslo 04/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 4. Kontrola plnenia prijatých uznesení

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. konštatuje, že**

1. uznesenia číslo 39/2021 až 51/2021 boli splnené, okrem uznesenia číslo 46/2021 – plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Kráľova Lehota na I. polrok 2022, ktoré sa plní priebežne

Uznesenie číslo 05/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 5. Rokovací poriadok Obecného zastupiteľstva obce Kráľova Lehota –
úprava Čl. 4 – program zasadnutia obecného zastupiteľstva bod 4.b) (vypustenie textu
„schválenie návrhovej komisie“)

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. schvaľuje**

1. Rokovací poriadok Obecného zastupiteľstva obce Kráľova Lehota

B. berie na vedomie

1. oboznámenie poslancov obecného zastupiteľstva s Rokovacím poriadkom Obecného zastupiteľstva obce Kráľova Lehota

Uznesenie číslo 06/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 6. Hospodárenie obce Kráľova Lehota k 31.12.2021

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. berie na vedomie**

1. hospodárenie obce Kráľova Lehota k 31.12.2021

Uznesenie číslo 07/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 7. Správa hlavnej kontrolórky obce z vecnej a formálnej kontroly uznesení prijímaných
obecným zastupiteľstvom obce Kráľova Lehota v roku 2021

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. berie na vedomie**

1. Správu hlavnej kontrolórky obce z vecnej a formálnej kontroly uznesení
prijímaných obecným zastupiteľstvom obce Kráľova Lehota v roku 2021

Uznesenie číslo 08/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 8. Správa hlavnej kontrolórky obce Kráľova Lehota
o kontrolnej činnosti v obci v roku 2021

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. berie na vedomie**

1. Správu hlavnej kontrolórky obce Kráľova Lehota o kontrolnej činnosti v obci v roku 2021

Uznesenie číslo 09/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 10. Zmena rozpočtu obce na rok 2022 – schválenie realizácie projektu „Rekonštrukcia
kotelne v Materskej škole Kráľova Lehota na biomasu“, podpísaná Zmluva o poskytnutí
podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie, zo dňa 21.12.2021

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. schvaľuje**

1. zmenu rozpočtu obce na rok 2022 rozpočtovým opatrením č. 1/2022 v súlade s § 14
ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej
samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov nasledovne:

Navýšenie finančných operácií – príjmov:

Zdroj	Ekon. klas.	Názov	Zmena v EUR
131L	453000001	Zostatok prostriedkov z roku 2021 EF	141 467,00
		SPOLU	141 467,00

Navýšenie bežných výdavkov

Zdroj	Funkčná klas.	Ekon. klas.	Názov	Zmena v EUR
41	06 400 – Verejné osvetlenie	633006003	Led svietidlá	1 600,00
41	09 111 – Materská škola	637005003	Odmena z fin. prís. Rek. kotelne MŠ na biomasu Premier Consulting	4 804,00
			SPOLU	6 404,00

Zvýšenie kapitálových výdavkov:

Zdroj	Funkčná klas.	Ekon. Klas.	Názov	Zmena v EUR
131L	09 111 – Materská škola	717002001	Rekonštrukcia kotelne MŠ na biomasu	151 893,00
41	04 510 – Doprava	717002008	Oprava živičného krytu MK	4 182,00
			SPOLU	156 075,00

Uznesenie číslo 10/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022
k bodu 11. Implementácia GSM – R do siete ŽSR „Úsek Varín – Košice – Čierna nad Tisou
št. hranica“ – schválenie Zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy
o zriadení vecného bremena so ŽSR, Bratislava

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote**A. schvaľuje**

1. Zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena č. 26-1814-ZBVB/2021
so Železnicami SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava, na objekt SO 01-35-06
Žst. Kráľova Lehota, prípojka NN, na pozemku parc. č. E-KN 489 o výmere 32 m²

v rozsahu podľa geometrického plánu č. 35729023-1814-11/2021 v k. ú. Kráľova Lehota, zapísaný na LV č. 712 vo vlastníctve obce Kráľova Lehota za jednorazový odplatu podľa znaleckého posudku

B. poveruje

1. starostu obce vykonaním všetkých právnych úkonov potrebných k predmetnej Zmluve o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena č. 26-1814-ZBVB/2021

Uznesenie číslo 11/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022 k bodu 12. Stavba „13926–Kráľova Lehota–Pri Požiarnej zbrojnici–rozšírenie NNK“ – schválenie Zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena a súhlas so vstupom na pozemok s umiestnením stavby za podmienky dodržania písomnej požiadavky obce Kráľova Lehota

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. Zmluvu o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena, uzatvorenú podľa § 50a Občianskeho zákonníka pre realizáciu stavby na parc. číslo C-KN 206/1, C-KN 272/2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. Kráľova Lehota, v predpokladanej výmere 116 m² zapísanej na LV č. 441 vo vlastníctve obce Kráľova Lehota za jednorazový odplatu podľa vypracovaného geometrického plánu a znaleckého posudku

B. poveruje

1. starostu obce vykonaním všetkých právnych úkonov potrebných k uzavretiu predmetnej Zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena

Uznesenie číslo 12/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022 k bodu 13. Rôzne a/ – Smernica č. 1/2022 o poskytovaní informácií na žiadosť podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám – schválenie sadzovníka úhrad nákladov za sprístupnenie informácií

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. sadzovník úhrad nákladov za sprístupnenie informácií podľa prílohy č. 8 Smernice

Uznesenie číslo 13/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022 k bodu 13. Rôzne b/ - odkúpenie pozemkov od Železníc SR, Správa majetku Bratislava

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. predbežne súhlasí

1. s odkúpením pozemkov od Železníc SR, Správa majetku, Holekova č. 6, 811 04 Bratislava, pozemok parc. č. C-KN 488/1 o výmere 630 m², parc. č. C-KN 488/2 o výmere 302 m² a parc. č. C-KN 488/13 o výmere 98 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. Kráľova Lehota, zapísané na LV č. 299, formou priameho predaja do vlastníctva obce Kráľova Lehota

B. poveruje

1. starostu obce rokovaním o kúpnej cene príslušných pozemkov so ŽSR, Správa majetku, Bratislava

Uznesenie číslo 14/2022

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 01.03.2022 k bodu 13. Rôzne / - Obecná knižnica - zoznam zaradených kníh

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. schvaľuje

1. zoznam kníh zaradených do prírastkového zoznamu Obecnej knižnice v Kráľovej Lehote za rok 2021

Všeobecne záväzné nariadenie obce:

Všeobecne záväzné nariadenie obce Kráľova Lehota č. 1/2022 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy Materskej školy v Kráľovej Lehote a Školskej jedálne pri MŠ v Kráľovej Lehote, na správu budovy MŠ a ŠJ pri MŠ Kráľova Lehota 82 a na prevádzku a mzdy na záujmové vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Kráľova Lehota

Obecné zastupiteľstvo obce Kráľova Lehota v súlade s § 6, ods.1 a § 11, ods. 4, písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. **sa uznieslo** všetkými hlasmi prítomných poslancov na Všeobecne záväznom nariadení obce Kráľova Lehota č. 1/2022 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy Materskej školy v Kráľovej Lehote a Školskej jedálne pri MŠ v Kráľovej Lehote, na správu budovy MŠ a ŠJ pri MŠ Kráľova Lehota 82 a na prevádzku a mzdy na záujmové vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Kráľova Lehota, pričom bola splnená zákonná podmienka súhlasu 3/5 väčšiny prítomných poslancov.

Hlasovanie poslancov

Za uznesenie č. 01 – 14 a za Všeobecne záväzné nariadenie hlasovali 5 poslanci – Peter Čimbor, Zdenko Lehotský, Eva Lehotská, Matej Lehotský a Ing. Eva Sopková.

Starosta obce: **Vladimír Kapríni**

Rozvoj obce

Práce v obci

Práce v zimnom období od januára 2022 zabezpečovali pracovníci obce Jana Lehotská, Vladimír Poliak, Dušan Španko (ktorý od októbra 2021 na úväzok 0,5 vykonáva prácu v kotolni MŠ počas zimného vykurovacieho obdobia) a Lukáš Mrlan, ktorý bol cez ÚPSVaR Liptovský Mikuláš prijatý v rámci Opatrenia 3. podľa § 54 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. na obdobie najmenej 9 mesiacov v rámci projektu „Chyt' sa svojej šance“.

V mesiaci január zabezpečovali prevažne doplnenie palivového dreva do kotolne MŠ a kultúrneho domu, vykonávali posyp križovatiek a stúpaní v obci posypovým inertným materiálom a čistenie verejných priestranstiev a chodníkov v obci od snehu.

V druhej polovici januára 2022 začalo pravidelne snežiť, ale najväčšie snehové zrážky boli koncom januára a začiatkom februára, kedy za pár dní napadlo viac ako 60 cm snehu. Zamestnanci obce mali plné ruky práce nie len cez týždeň, ale i v sobotu a nedeľu.

Od začiatku februára je nepretržite na PN Vladimír Poliak, práce na odhŕňaní a plúžení snehu boli zabezpečené na objednávku cestou SHR Dušana Sopku ml., 032 33 Kráľova Lehota 260, za jeho ochotu mu chcem poďakovať cestou nášho obecného časopisu.

V druhej polovici mesiaca marec sme začali s čistením a zametáním posypového materiálu z miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev postupne tak, aby obec do Veľkonočných sviatkov bola čistá a upravená.

Následne bol vyčistený odvodňovací rigol v starej časti obce od rodinného domu p. Vrlíka po križovatku pri rod. dome Špankoviec, odvozom nahromadených krikov z cintorína a celej obce, ktorých bolo túto jar neúrekom. Za pomoc pri nakladaní patrí poďakovanie SHR Marianovi Lehotskému, ktorý nám pomohol s traktorovým nakladačom.

Rekonštrukcia kotolne v materskej škole Kráľova Lehota na biomasu

Na základe predloženej žiadosti a Rozhodnutia ministra životného prostredia SR o poskytnutí podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu Bratislava zo dňa 29.11.2021 bola podpísaná s Environmentálnym fondom zmluva dňa 21.12.2021 na finančnú podporu vo výške 141 466,55 € so spoluúčasťou obce vo výške 7 445,61 €, plus neoprávnené náklady.

Verejnú súťaž na výber zhotoviteľa diela s najnižšou cenou predložila firma Ohrievacia technika s.r.o., 032 53 Staškov 200, ktorá so stavebno-montážnymi prácami na rekonštrukcii kotolne začne v druhej polovici mesiaca máj 2022 a práce budú ukončené do augusta 2022 tak, aby prevádzka materskej školy nebola obmedzená.

Projekt rieši výmenu zastaralých kotlov v kotolni MŠ, ktoré budú nahradené 2 novými splyňovacími kotlami na biomasu – peletky, 1 kotol na pelety typu ETA a 1 kombinovaný kotol na kusové drevo a pelety typu ETA s prídavným modulom (pre prípad problému so zásobovaním peletami, možnosť použiť kusové drevo) s max. výkonom 50 kW so zásobníkom / podávačom peliet do kotla, ktorý umožňuje niekoľkodňovú nepretržitú bezobsluhovú prácu kotla. Kotle budú riadené samostatne a nezávisle nadradeným systémom MaR, ktoré budú na vykurovací systém napojené cez dve akumulčné nádrže s objemom 2 x 500 l. Na rozdeľovač / zberač v kotolni budú napojené samostatne vykurovacie vetvy napojené na existujúci vykurovací rozvod.

Vladimír Kaprín, starosta obce

Zo života obce

99. výročie narodenia a 34. výročie úmrtia spisovateľky Kristy Bendovej

Vo štvrtok 27. januára tohto roka uplynulo 99 rokov od narodenia a 34 rokov od úmrtia našej rodáčky, spisovateľky Kristy Bendovej. Z dôvodu pretrvávajúcej pandémie COVID-19 sme sa na cintoríne, pri urnovom hrobe spisovateľky stretli len v obmedzenom počte, aby sme si uctili jej pamiatku. Tento rok k nám zavítala redaktorka z Rádia Regina PhDr. Silvia Hofmannová, ktorá pri urnovom hrobe urobila priamy vstup do vysielať. Do éteru rádia Regina sa poslucháčom prihovoral starosta obce Vladimír Kaprín a porozprával o prevoze urny spisovateľky zo Slávičieho údolia v Bratislave k nám do Kráľovej Lehoty, ako aj o tvare urnového hrobu, ktorý symbolizuje otvorenú knihu a prečítal text, ktorý je vyrytý na pomníku. Riaditeľka materskej školy Zuzana Jurčová porozprávala ako sa deti v materskej škole učia jej básničky, riekanky a čítajú príbehy, ktoré Krista Bendová pre deti písala a že si robia aj recitačné súťaže. Predsedníčka MO Maticy slovenskej Mgr. Erika Šteučeková spomenula otvorenie pamätnej izby Kristy Bendovej a možnosť jej návštevy pre záujemcov. Tento rok nám pri spomienke opäť chýbali deti

z materskej školy, ale nie kvôli pandémie COVID-19, ale z dôvodu, že materská škola sa zatvorila pre infekciu horných dýchacích ciest detí. Tie by nám s úsmevom na tvárach zarecitovali básne a riekanky z pera spisovateľky.

Výročie oslobodenia obce Sovietskou armádou

Pred 77. rokmi oslobodili našu obec vojaci 768. pluku 138. streleckej divízie 18. sovietskej armády 4. ukrajinského frontu pod velením A. A. Petrova, ktorí útočili na nemeckú fašistickú armádu údolím Čierneho Váhu. Od horárne v Nižnom Chmelienci im cestu ukazoval študent Baltazár Mrlan z Kráľovej Lehoty. Sovietskym vojakom išli naproti dvaja miestni občania s bielymi šatkami v rukách. Stretli sa 1 km vyššie dediny v utorok 30. januára 1945 okolo desiatej predpoludním. Po obsadení Kráľovej Lehoty sovietski vojaci jedným práporom zaistili cestnú križovatku v Červenom Kúte a jednou rotou štátnu cestu na Brezno.

Oslobodenie sme si pripomenuli v pondelok 31. januára 2022. Z dôvodu opatrení súvisiacich s pandemiou COVID-19 sa pietnej spomienky zúčastnilo len pár občanov. Spomienka začala sprievodom od obecného úradu ku pamätníku padlým, kde sme si pamiatku padlých hrdinov uctili položením venca, zapálením sviečok a na úvod sme spoločne zaspievali slovenskú hymnu. Prítomným sa prihovril starosta obce Vladimír Kaprín a predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Milan Mrlan.

Certifikát Produkt Liptova získal Michal Lorenčík

Historicky prvé certifikáty Produkt Liptova získali výrobcovia, ktorí obohacujú ponuku Liptova o regionálne produkty a vychádzajú z tradície, kultúrneho a prírodného dedičstva. Produkt Liptova je regionálna značka kvality, ktorú môžu Liptáci používať na poľnohospodárske produkty a potravinárske výrobky, na remeselné a iné spotrebné výrobky s pôvodom v regióne. Sú to produkty, ktoré vyrábajú lokálni výrobcovia tradične a s láskou.

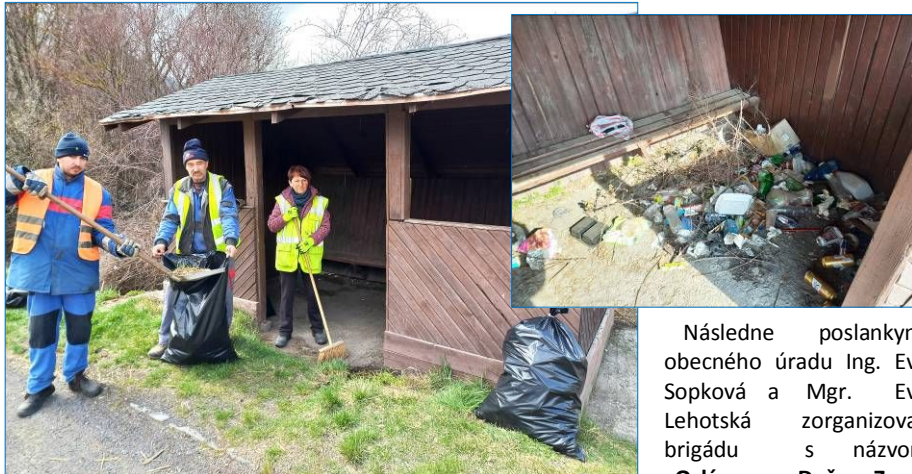

Podmienky splnilo 11 subjektov a medzi nimi je aj náš spoluobčan Michal Lorenčík, ktorý sa so svojimi výrobkami zapojil do prvej výzvy a splnil náročné kritéria certifikačnej komisie. Miško sa venuje výrobe tkaných kobercov a prestierania na stôl. Certifikát Produkt Liptova mu odovzdal primátor Liptovského Mikuláša Ján Blicháč 15. marca a následne sme ho privítali osobne aj na tunajšom obecnom úrade, aby sme mu k tomuto úspechu zablahoželali a starosta obce mu odovzdal vecný dar. Prostredníctvom nášho obecného časopisu mu ešte raz gratulujeme a prajeme veľa úspechov a tvorivých nápadov v jeho práci.

Mgr. Erika Šteučeková

Deň Zeme apríl 2022

Ešte pred termínom „**Dňa Zeme**“, hneď po Veľkej noci, zamestnanci obce vyčistili a vyzbierali veľké množstvo komunálneho a rôzneho odpadu na autobusovej zastávke umiestnenej na štátnej ceste I/72 nad drevárskou továrňou, v jej blízkosti a okolo cesty.

Následne poslankyne obecného úradu Ing. Eva Sopková a Mgr. Eva Lehotská zorganizovali brigádu s názvom „**Oslávme Deň Zeme**“

2022“, na ktorú pozvali na jarne upratovanie všetkých dospelých, mládež a detičky, ktorým nie je ľahostajný stav prírody a životného prostredia v obci Kráľova Lehota a jej katastri.

V sobotu 23. apríla 2022 o 8,30 hod. sa pred obecným úradom stretlo 20 osôb, dospelí s deťmi, ktorí vyfasovali vrecia, rukavice a pustili sa do čistenia úseku v časti obce a od mosta cez tok Bocianka popri štátnej ceste až do Svarína.

Pre deti to bola zábava, nakoľko mali možnosť sa prejsť a poobjavovať čo všetko vedľa nezodpovední dospelí vyhodiť do prírody. Našli sme televízor, pneumatiky a iné do prírody

nehodiace sa odpadky. Vriec odpadu bolo až, až... Je smutné, že si ľudia nevedia vážiť v akom peknom prostredí žijú a takto ho znečisťujú.

Po skončení na deti čakalo sladké a slané prekvapenie, o ktoré sa postarali Anička Čupániová, Katka Kunáková a pán starosta, za ktoré im patrí veľká vďaka.

Ďakujem, že sme vyčistili úsek od začiatku obce až po Svarín a za to, že počasie ľudí neodradilo. Verím, že o rok akciu zopakujeme.

Ing. Eva Sopková

Rôzne

V Kráľovej Lehote sa natáčal aj film Malka

V roku 1968 natáčali v Kráľovej Lehote televízny film Malka. Distribútor k nemu uviedol tento text: *Príbeh filmu sa odohráva v malebnej scenérii slovenských hôr, uprostred krásnej prírody. Je baladickým rozprávaním o vzťahu dvoch mladých ľudí, o ľudských snoch, túžbach, vášňach.* Takto videli našu dedinu tí, ktorí si ju na natáčanie filmu vybrali. Vo filme je nešťastná láska, divoká príroda a biedny tvrdý dedinský život, pritom práca, remeslá, kroje a spev.

Film začína prvou slohou piesne *Na Kráľovej holi stojí strom zelený...*, ktorú spievajú chlapi odedí do súkenných nohavíc a ľanových košiel. Valach Ondrej (hrá ho Braňo Križan) jednu noc

vidí, ako jemu neznáme dievča dovedie dva sivé kone na horskú lúku (je to lúka na Vrškách pod Cúdzenicou) neznámemu chlapovi. Tieto ukradnuté kone dal krčmár Michalčík (Ivan Rajniak) ukryť na salaši. Tam ich začali naháňať ovčiarske psi. Kone naháňajú psi po strmých lúkach (po Dieli, v pozadí vidno Starú dolinu). Rozzúrení psi pribehnú až ku Váhu. Tam po lavici kráča dievča nesúce prútený kôš s bielizňou (lavica cez Váh je na Maši, v pozadí vidno vežu banskej klopačky a vážnicu). Dievča od strachu pred psami padá do Váhu. Valach Ondrej utekajúci za psami to vidí, skočí za ňou do hlbkej vody a zachráni ju... Ondrej sedí v krčme (zemianska kúria, teraz penzión Vachtár Jána Brantála). Zbadá cez verandu prebehnúť dievča, ktoré zachránil pred utopením. Vedľa sediaci chlapi mu povedia, že je to krčmárova slúžka sirota Malka (Mária Poliškáková). Keď Malka v krčme obsluhuje hostí, príde aj ku Ondrejovi, ten sa na ňu zamilovane pozerá a hľadá jej ruku...

Na jarmoku Cigánky vyveštia Malke z ruky, že onedlho zomrie. Ona z toho omdlieva, ale pribehne Ondrej a zachytí ju, aby neopadla. Aby sa uspokojila, kúpi jej perníkové srdce...

Ondrej hľadá Malku v krčme, pýta sa na ňu krčmárky Michalčíkovej (Viera Topinková). Tá mu s plačom hovorí, že sa jej muž nevrátil z jarmoku. Ondrej nájde Malku ako kŕmi teliatko vžadu v maštali (v hospodárskej časti penziónu Vachtár). Tam jej hovorí, že pôjde do mesta po zlato (po svadobné obrúčky). Malka mu povie, že pôjde za ním...

Zamilovaný Ondrej sedí večer pri ohni pred salašom a mladému honeľníkovi (Tibor Gendiar) sa zdôveruje láskou k Malke: *Zavše človek sám sebe nerozumie. Túžim po nej ani na zimovisku po salaši. Je ako žabie očko, čo bojzľivo vykúka spod lopúcha na človeka. Malka sa mi páči taká, aká je. Ba práve taká, drobná, tenkotučná, ušmuchtaná...*

Ondrej večer zbadá, ako sa na lúke za dedinou stretne Malka so zbojníkom Jožom, prezývaným Šajban (Jozef Majerčík), ktorému doniesla čistú košeľu. Ondrej počuje ako Šajban hovorí Malke, že krčmár Michalčík ho s koňmi podviedol, preto už leží v listí. Ondrej si myslí, že Šajban je Malkin milenc a zo žiarlivosti ho ide udať do mesta žandárom... Malka mu povie, že Šajban je jej brat... Krčmárka beží po dedine a kričí, že našli jej mŕtveho muža. Žandári hľadajú Šajbana aj vo dvore krčmy. Malka s Ondrejom utekajú varovať Šajbana, ktorý je na lúke pri horičke (na Pápernom). Pri prestrelke zastrelia Malku... Film končí spevom chlapov ďalšej slohy piesne *Odkážte, odpíšte mojim kamarátom, že už nepujdeme na fraj ku dievčatom...*

Vynikajúco natočený film, tak ako to snáď vedia len slovenskí tvorcovia. Podľa poviedky Františka Švantnera ho natočila Československá televízia Bratislava, réžiu mal Martin Ťapák.

František Bizub

Pred 170 rokmi sa narodil architekt kráľovlehotského evanjelického kostola

Dňa 17. mája 1881 veľký požiar zničil takmer celú Kráľovu Lehotu. Ostalo len niekoľko domov a väčšina ľudí ostala bez príbytkov. Úplne zhoreli aj drevený kostol a škola. Len popol ostal na mieste, kde stáli. Faru, ktorá stála bokom, sa podarilo zachrániť. Aj drevená zvonica vo svahu nad stredom obce ostala.

Text na náhrobníku:

Architekt

Blažej Bulla

*19. mája 1852

† 1. novembra 1919

Spi tíško on, čo ľudu svojho piesne
tak miloval i diela jeho rúk i
žitie jeho, v krutom ponížení

ВЪЧНАЯ ПАМЯТЬ !

Projekt na nový murovaný kostol vyprojektoval v roku 1881 architekt **Blažej Bulla**. Narodil sa 19. mája 1852 v Ústí nad Oravou, zomrel 11. novembra 1919 v Martine, tam je pochovaný na Národnom cintoríne. Architekt Bulla projektoval aj evanjelický kostol v Partizánskej Lupči (r. 1880), katolícky kostol v Stankovanoch (1887), katolícky kostol vo Važci (1890) a iné stavby.

František Bizub

Triedenie odpadov v našej obci

Triedenie odpadov je jednou z ciest ako urobiť niečo pozitívne pre životné prostredie. Sme radi, že aj našim občanom záleží na životnom prostredí a vďaka zlepšenému separovaniu odpad nekončí na skládke, ale môže byť opäť recyklovaný a použitý na výrobu nových produktov. Ale nie len to. Dôsledným separovaním znížime množstvo komunálneho odpadu vyvezeného na skládku TKO a tým budeme znižovať aj poplatky, ktoré vynakladáme na likvidáciu odpadov.

Tabuľka separovania odpadov za predchádzajúce roky:

Rok	Celkové množstvo odpadu	Odpad odvezený na skládku TKO v Liptovskom Hrádku	Vyseparovaný odpad (plast, sklo, papier, elektroodpad a pod.)	Miera separovania v %
2021	242 t	142 t	100 t	41,27 %
2020	222 t	150 t	72 t	32,51 %
2019	235 t	156 t	79 t	33,58 %
2018	204 t	153 t	51 t	24,81 %

Podľa údajov v tabuľke vidíme, že sme sa v separovaní odpadov zlepšili a na skládke v Liptovskom Hrádku skončilo menšie množstvo tuhého komunálneho odpadu (TKO), avšak celkovo nám množstvo odpadov narastá.

Opätovne pripomínáme, aby sme všetci priložili ruky k dielu. V odpadoch, ktoré vyhadzujeme sa stále nachádza množstvo takých druhov odpadov, ktoré vieme lepšie pretriediť a vyseparovať. Aj malým pričinením v rámci svojich možností, dokážeme spolu veľké veci. Ďakujeme Vám, že k separovaniu odpadov pristupujete zodpovedne.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021

Štatistický úrad Slovenskej republiky zverejňuje dáta zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021. V Slovenskej republike máme 2 890 obcí, a k 1. januáru 2021 v nich žilo 5 449 270 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov 48,9 % tvorili muži a 51,1 % podiel predstavovali ženy. Viac obyvateľov (53,2 %) žilo v mestách, na vidieku žilo menej obyvateľov (46,8 %).

Matica slovenská vyzvala Slovákov, aby sa prihlásili k svojej slovenskej identite. Lepší výsledok dosiahol slovenský národ napriek nulovej podpore štátnych orgánov, ktoré prioritne vyzývali národnostné menšiny k prihláseniu sa k svojej národnosti. Liberálne médiá robili dlhodobú kampaň proti slovenskému národnému povedomiu a hrdosti (vyhlásenie Matice slovenskej ku sčítaniu obyvateľov, zdroj: www.matica.sk).

Zo zverejnených údajov Štatistického úradu SR sme vybrali niektoré údaje za našu obec:

Kráľova Lehota k 1.1.2021

Štruktúra obyvateľstva podľa počtu					
Územná jednotka	spolu	muži		ženy	
		abs.	%	abs.	%
Kráľova Lehota	598	298	49,83	300	50,17

Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín							
Územná jednotka	spolu	0 - 14 rokov		15 - 64 rokov		65 a viac rokov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Kráľova Lehota	598	102	17,06	400	66,89	96	16,05

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu									
Územná jednotka	spolu	slobodný, slobodná		ženatý, vydatá		rozvedený, rozvedená		vdovec, vdova	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Kráľova Lehota	598	258	43,14	249	41,64	43	7,19	48	8,03

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti									
Územná jednotka	spolu	slovenská		rómska		česká		poľská	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Kráľova Lehota	598	560	93,65	21	3,51	6	1	5	0,84

srbská		albánska		Iná, nezistená	
abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	0,17	1	0,17	4	0,66

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania		
Kráľova Lehota		598
Náboženské vyznanie	abs.	%
Bez náboženského vyznania	124	20,74
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke)	184	30,77
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické)	255	42,64
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke)	9	1,51
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne)	2	0,33
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike	1	0,17
Apoštolská cirkev na Slovensku	1	0,17
Cirkev bratská v Slovenskej republike	11	1,84
Budhizmus	1	0,17
Ad hoc hnutia	2	0,33
Iné	2	0,33
Nezistené	6	1

Viac informácií nájdete na webovej stránke Štatistického úradu SR www.scitanie.sk

Mgr. Erika Šteučeková

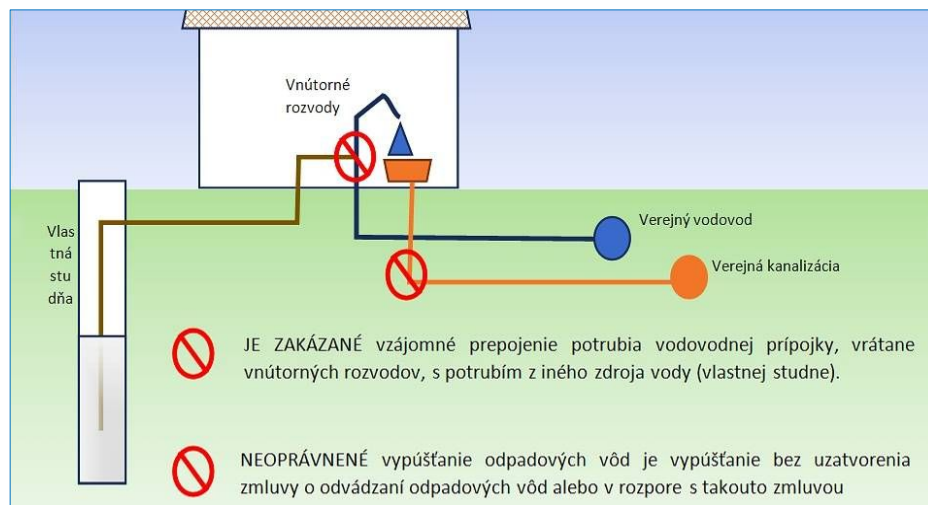
Prepojenie vlastnej studne s verejným vodovodom je zakázané, hrozí zdravotné riziko.

Liptov je región, kde je vody zatiaľ dostatok a vodárenské zdroje nachádzajúce sa v okolitých horách nie sú zaťažené kontamináciou z priemyslu a poľnohospodárstva.

Kvalitnú vodu z verejného vodovodu môžu obyvateľom regiónu závidieť aj v iných častiach Slovenska. Všetko by bolo ideálne, až na jeden „neviditeľný“ problém, ktorý sa pokúsime „zviditeľniť“. Zviditeľniť neviditeľné je mottom tohtoročného Svetového dňa vody, ktorý sa zameriava na podzemnú vodu.

Nelegálne napojenie studní na vnútorné rozvody napojené na verejný vodovod môžu spôsobiť ohrozenie verejného zdravia pri možnej kontaminácii verejného vodovodu a nelegálne je tiež neoprávnené odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Prepojenie vnútorných rozvodov napojených na verejný vodovod s potrubím z iného zdroja vody predstavuje zdravotné riziko nielen pre majiteľa a členov domácnosti, ale aj širšieho okolia.

Málo vlastných studní je zabezpečených dezinfekciou a zariadenia zabezpečujúce tlak vlastnej studňovej vody v systéme vysoko prevyšujú svojím výkonom tlak vody dodávanej verejným vodovodom. Tento rozdiel môže spôsobiť prienik kontaminovanej vody do vnútorných rozvodov, ale aj ďalej do verejného vodovodu a ohroziť pitnú vodu v širšom okolí. Preto je prepojenie iného zdroja vody s verejným vodovodom na Slovensku aj všade vo svete prísne zakázané, čo u nás upravuje zákon 442/2002 Z. z..

Pri budovaní studne je potrebné dodržať zákonný postup, ktorý zahŕňa projekt, povolenie na vodnú stavbu a zároveň aj povolenie na odber podzemnej vody, ktoré v rámci zákona o vodách povoľuje obec. Výnimku z tejto povinnosti tvoria len studne, z ktorých sa voda čerpá ručne.

Ak je studňa už vybudovaná a napojená na nehnuteľnosť, je potrebné vykonať kontrolu, či rozvody vlastnej studne nie sú v niektorej časti fyzicky spojené s vnútornými rozvodmi napojenými na verejný vodovod. Oddelenie týchto systémov jedným alebo viacerými ventilmi nie je z technického hľadiska prípustné. Systémy musia byť oddelené fyzicky, teda musí byť medzi nimi prázdny priestor, resp. musia byť v nehnuteľnosti zavedené samostatné rozvody pre pitnú vodu z verejného vodovodu a pre studňovú vodu. Ak systém vykazuje znaky fyzického prepojenia, treba bezodkladne kontaktovať odborníka alebo reklamovať napojenie u zhotoviteľa, aby systémy ihneď oddelil.

Je potrebné aj skontrolovať, či je voda z vlastnej studne po použití odvádzaná verejnou kanalizáciou a či je táto skutočnosť uvedená v zmluve o odvádzaní odpadových vôd s vodárenskou spoločnosťou. Ak nie, treba bezodkladne kontaktovať zákaznícke oddelenie vodárenskej spoločnosti s cieľom zabezpečiť meranie množstva vypúšťanej odpadovej vody a uzatvorenia dodatku k zmluve.

Ing. Tibor Burger, Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s.

Oznam pre nájomcov hrobových miest

V zmysle § 21 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov prevádzkovateľ pohrebiska t. j. obec Kráľova Lehota musí uzatvoriť s nájomcom hrobového miesta

nájomnú zmluvu. Na základe schváleného zákona a kontroly z Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehotě dňa 27.08.2019 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Kráľova Lehota č. 2/2019, ktorým sa vydáva Prevádzkový poriadok pre pohrebisko – cintorín v obci Kráľova Lehota s účinnosťou od 11.09.2019.

Podľa VZN č. 2/2019, Čl. 8 Užívanie hrobového miesta odst. 2 – Právo na užívanie hrobového miesta sa preukazuje nájomnou zmluvou a potvrdením o úhrade nájomného (poplatku za hrobové miesto).

Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú a poplatok za hrobové miesto sa uhrádza na 10 rokov. Nakoľko obec Kráľova Lehota doteraz neuzatvárala nájomné zmluvy a cintorínsky poplatok vyberala len raz pri vzniku hrobového miesta (úmrtí občana) a nie každých 10 rokov, preto od septembra 2021 postupne začala uzatvárať nájomné zmluvy s nájomcami a vyberať poplatok za hrobové miesto po uplynutí najmenej 10 rokov. Nájomcovia hrobových miest (pozostali po zomrelých) budú obecným úradom vyzvaní na podpis nájomných zmlúv a uhradenia poplatku za hrobové miesto, prípadne môžu prísť na obecný úrad v stránkové dni aj bez vyzvania.

Cenník poplatku za hrobové miesto na cintoríne v Kráľovej Lehotě na 10 rokov:

Jednohrob	10,00 €	Trojhrob	30,00 €	Urnový hrob	10,00 €
Dvojhrob	20,00 €	Štvorhrob	40,00 €	Detský hrob	10,00 €

Dagmar Žišková

Spoločenská rubrika za január – apríl 2022

Narodili sa: Január – Sofia Pušková, Marec – Lucia Pašková

Uzavreli manželstvo: Marec – Vladimír Vyšný a Erika Gulašiová – cezpoľní, manželstvo uzavreté v Evanjelickom kostole v Kráľovej Lehotě

Jubileá:

50 rokov Január – Mgr. Monika Gabčová, Február – Miroslav Lehotský, čís. 214, Apríl – Roman Meško

55 rokov Január – Ing. Ľudmila Lipovská, Apríl – Ján Bizub

60 rokov Január – Elena Lehotská čís. 220, Pavel Poliak, Február – Ján Čupáni, Ján Herich, Marec – Ladislav Balta

65 rokov Január – Milan Lehotský čís. 170, Vladimír Kokavec, Marec – Alena Hybenová, Rastislav Lehotský čís. 220, Apríl – Danuša Kabzanová

75 rokov Január – Jarmila Baranová, Apríl – Ján Budovec

80 rokov Marec – Ivan Juráš

90 rokov Apríl – Miroslav Lehotský čís. 86

Zomreli: Január – Ľubica Mrlianová, 63 ročná, Február – Dušan Lehotský čís. 22, 74 ročný Apríl – Marta Lehotská čís. 72, 83 ročná.

Štatistické údaje k 31. 12. 2021

Počet obyvateľov 610, z toho muži 302, ženy 308.

Pristaňovalo sa 9, z toho muži 6, ženy 3.

Odsťahovalo sa 8, z toho muži 3, ženy 5

Narodilo sa 1, z toho muži 0, ženy 1.

Zomrelo 5, z toho muži 2, ženy 3.

Počet domov 198, z toho 143 rodinných, 6 bytových a 49 neobývaných.

Chaty a rekreačné zariadenia 14, stavby na ostatné účely 16, rozostavané domy 2.

V Kráľovej Lehotě v časti obce Svarín je 26 domov, z toho 11 rodinných, 15 chat a 1 stavba na ostatné účely.

Dagmar Žišková

KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vydáva Obec Kráľova Lehota, IČO 00315338. Sídlo vydavateľa Kráľova Lehota 39, 032 33. Občasník. **Redakčná rada:** Vladimír Kapríni, Mgr. Erika Šteučeková, Dagmar Žišková.

Redaktor a grafická úprava: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel. 0907 652406, e-mail: bizubf@gmail.com **EV** 5080/14. **ISSN** 1339 – 8032. **Tlač:** Tlačiareň P+M Turany.

Náklad: 230 kusov. Nepredajné. Tento časopis je v elektronickej podobe na: www.kralovalehota.sk